

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2338

av Isak From och Emilia Töyrä (båda S)

Stärk besöksnäringen genom fisketurism

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nytt näringspolitiskt engagemang för att ta vara på fisketurismen och stärka besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Turismen anses av många som en näringsgren med stor potential i hela landet. I norra Sverige finns goda grundförutsättningar med vidsträckta skogs- och fjällområden, vilket gör att naturturism är en av de turismgrenar som troligen har störst möjlighet att växa i omfattning. Naturturismen kan aldrig bli massturism, vilket ställer lite annorlunda krav på myndigheter och turismföretagen. Istället för att öka antalet besökare måste dessa företag fokusera på ett mindre antal besökare med specialintressen som är beredda att betala lite mer för sina upplevelser. Detta gör att om naturturismen ska få någon betydande påverkan på ekonomi och sysselsättning, måste företagen rikta sina produkter mot målgrupper som har både vilja och möjlighet att betala relativt stora summor för att få upplevelser inom sina specialintressen. En gren med stor potential är fisketurismen och särskilt laxfisket i våra åar och älvar.

Det samhällsekonomiska värdet av fisketurismen i Sverige är okänt, men värdet av branschen i nuvarande omfattning är troligen relativt. Naturvårdsverket och Fiskeriverket har tidigare i rapporter konstaterat att det finns potential till att höja det samhällsekonomiska värdet och att detta skulle vara särskilt positivt ur regionalpolitisk synvinkel.

Att det samhällsekonomiska värdet kan öka med rätt insatser konstateras också av forskare vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i en studie av ekologiskt anpassad

fisketurism vid Kaitumälven i Norrbotten (Eriksson et al., 2004). Enligt forskarna finns stora förväntningar på att antalet besökande fiskare i Norr- och Västerbotten ska öka, vilket i sin tur ger regionalekonomiska effekter. En förutsättning för en sådan ökning är dock att fiskets kvalitet upprätthålls och förbättras.

I takt med ett ökat välstånd i Sverige och i övriga västvärlden har, under de senaste decennierna, fisket utvecklats från ett renodlat husbehovsfiske, till en fritidssysselsättning och en allt viktigare fisketurismnäring som i jämförelse med Skottland och Irland i Sverige bara är i sin linda. Den höga potentialen när det gäller fisketurism är enkel att konstatera eftersom det enbart i Europa bedöms finnas minst 30 miljoner aktiva sportfiskare, varav ca 10 procent även gör internationella resor för att fiska. En utveckling av besöksnäringen baserad på Norrlands vildlaxälvar är därför önskvärd. Det finns därför anledning att se över behovet av att satsa på projekt för att stimulera sportfisketurism.

För två år sedan presenterade Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket en gemensam strategi för svenskt fritidsfiske och fisketurism till år 2020. Strategin togs fram tillsammans med fritids- och sportfiskets viktigaste aktörer, och innehåller drygt ett dussin centrala mål kring bland annat tillgänglighet, förvaltning, lagstiftning, marknadsföring och myndigheternas roll. Förslag och ståndpunkter som vi som företrädare för svensk fisketurism i de allra flesta fall delar. Bland annat att fisketurismen ”behöver ges samma förutsättningar som likvärdiga areella näringar”, att förvaltningen av fiskevatten bör ”styras på ett sätt som medför största möjliga samhällsnytta till minsta möjliga miljökostnad”, och att ”mycket av det fiske och de naturupplevelser som vi kan erbjuda i Sverige betraktas ... som både exotiskt och exklusivt för utländska turister och går följaktligen att, rätt förvaltad, paketerad och marknadsförd, ta bra betalt för”.

De etablerade fisketurismföretagarna i Norrbotten och Västerbotten är förhållandevis positiva till fisketurismens utveckling framöver, men de ser också ett antal hinder som i olika omfattning begränsar denna utveckling. Ett betydande hinder som många fisketurismföretagare nämner är motsägelsefulla och krångliga lagar.

Branschföreträdare pekar på att Sverige inte tar vara på potentialen i Östersjöaxen som motor för utvecklingen av fisketurism i Sverige. Vi har världens största Atlantlax, infrastruktur, långa fina sträckor i vackra älvar och skickliga guider, så får vi bra med lax i våra vatten kan turismen med rätt närings inräkning göra att fler jobb och företag kan växa fram i och kring Sveriges fiskevatten.

Det handlar inte bara om bättre lönsamhet, regional utveckling och stärkt konkurrenskraft, utan också om att kunna möta framtidens stora utmaningar, som

klimatförändringar, ändliga resurser, färre jobb på landsbygden och ett allt mer urbaniserat Sverige.

Kvalitetsmärkningar, branschorganisationer och vissa typer av nätverk borde räknas som strategisk infrastruktur för långsiktig utveckling och stärkt konkurrenskraft av svensk natur- och fisketurism. Sedan några år tillbaka har många insatser på området bestått av kortare utvecklingsprojekt som har förväntats leva vidare av egen kraft. Idag kan vi konstatera att detta ofta inte varit realistiskt att uppnå. Flera insatser har bidragit till värdefull produkt- och företagsutveckling, men resultaten hade i många fall blivit bättre utifrån en tydlig målbild och en större samverkan mellan olika aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Framtida insatser måste därför bygga bättre näringspolitiskt engagemang för att kunna ta vara på tidigare vunna erfarenheter.

Isak From (S)

Emilia Töyrä (S)